

## ДОГОВІРНИЙ РЕЖИМ МАЙНА ПОДРУЖЖЯ

**Івахненко Інна Віталіївна**, здобувач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ

*Науковий керівник:* професор кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник *Лов'як О.О.*

Приватна власність виступає, з одного боку, як складова частина власності взагалі, а з іншого, - як важливий компонент особистої волі. Майнові відносини подружжя можуть визначатися не тільки законом, а й договором. У цьому випадку регулювання має індивідуальний характер, бо ґрунтується на правилах, вироблених самими сторонами, які беруть участь у правовідношенні. Звичайно, договірний режим майна подружжя з необхідністю включає і нормативний елемент, без якого в принципі було б неможливим його існування. Стаття 64 СК містить загальне правило про те, що дружина та чоловік мають право на укладення між собою усіх договорів, які не заборонені законом, щодо як спільного, так і роздільного майна. Необхідно визнати, що у юридичній літературі радянських часів ставлення до подружніх договорів (і, звичайно ж, до договірного режиму майна в цілому) було неоднозначним. Одні автори вважали, що договір у сімейному праві й, зокрема, у відносинах подружжя, не відіграє будь-якої суттєвої ролі, за винятком лише договору дарування. Інші вчені надавали подружнім договорам важливого значення.

У структурі договірного режиму майна подружжя договір відіграє важливу роль. Слід погодитись із думками таких вчених як: Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова про те, що не кожний подружній договір тягне за собою виникнення договірного режиму, а тільки той, яким встановлюються правила поведінки в майновій сфері, які мають характер, відмінний від установлених у законі, тобто в зміні законного режиму майна подружжя для максимального пристосування цього режиму до потреб подружжя. Якщо ж подружжя не змінює своїм договором тих норм і правил, які встановлені для всіх суб'єктів, то вони продовжують залишатися в рамках законного режиму майна. Таким чином, договірний режим — це режим-виняток із загального правила, що має силу тільки щодо конкретного подружжя.

До договорів, що тягнуть за собою виникнення договірного режиму майна подружжя, можна віднести: договір про відчуження одним із подружжя на користь другого з подружжя своєї частки у праві спільної сумісної власності без виділу цієї частки (ч. 2 ст. 64 СК); договір про порядок користування майном (ст. 66 СК); договір про поділ майна подружжя (статті 69,70 СК); договір про виділ частки нерухомого майна одного з подружжя зі складу усього майна (ч. 2 ст. 69 СК); договір про надання утримання (ст. 78 СК); договір про припинення права на

утримання взамін набуття права власності на майно (ст. 89 СК); шлюбний договір (статті 92-103 СК).

Серед подружніх договорів особливе місце займає шлюбний договір. По-перше, цей договір має найбільш комплексний характер і може вмішувати різноманітні умови, які стосуються майна подружжя або надання утримання одному з них. По-друге, шлюбний договір, на відміну від усіх інших договорів, може укладатися стосовно майбутнього майна подружжя, тобто того майна, яке тільки буде набуто сторонами за час шлюбу. По-третє, суб'єктами шлюбного договору може бути не тільки подружжя, а й особи, які подали заяву про реєстрацію шлюбу.

*Список використаних джерел:*

1. Л.М. Баранова, В.І. Борисова, І.В. Жилінкова та ін.. Сімейне право України: Підручник. - К.: Юрінком Інтер, 2006. — 264 с.
2. Сімейне право України: підручник за заг.ред. В.П.Мироненко. – К.: Правова єдність. – 2008. – 477 с.
3. Семейное право Украины //под ооб. Ред. Ю.С.Червоного. – К.: Правова єдність. – 2009. – 634 с.